

منادی : اسمی است که به وسیله حروف ندا ، صدا می زنیم .

حروف ندا (یا ، آیا ، هیا ، ا) هستند که کاربرد « یا » از همه آنها بیشتر است .

أنواع منادی : ۱ . منادی مضاف (منصوب)

۲ . منادی شبه مضاف (منصوب)

۳ . منادی علم (مبنی بر ضم ، محلا منصوب)

۴ . منادی نکره مقصوده (مبنی بر ضم ، محلا منصوب)

۱ . منادی مضاف : اگر منادی به اسم یا ضمیری اضافه شود آن را منادی مضاف می نامند .

منادی مضاف منصوب است

مثال . یا عبدَ الرحمنِ ، یا ربَّ العالمینَ ، یا ربَّنَا ، یا إلهی

یاد آوری : نشانه نصب (ـِ ، مثنی « ی » ، جمع مذکر « ی » ، جمع مؤنث « ـِ » أسماء خمسة « ا »)

یاد آوری : نشانه جر (ـِ ، مثنی « ی » ، جمع مذکر « ی » ، جمع مؤنث « ـِ » أسماء خمسة « ی »)

مثال : یا عبدَ اللهِ ، یا صاحبی السجنِ ، یا مسلمی العالمِ ، یا طالباتِ المدرسةِ ، یا ذا الجلالِ و الإکرامِ

منادی مضاف منصوب، مضاف إلیه و مجرور

یاد آوردی : مثنی و جمع مذکر هر گاه مضاف واقع شوند نون آنها حذف می شود .

نکته : هر گاه اسمی به ضمیر « ی » متکلم اضافه شود ، می توانیم آن ضمیر را حذف کنیم و به جای آن

کسره « ـِ » بگذاریم تا نشانه حذف آن اسم باشد . مثال . یا عبادی : یا عباد ، یا قومی : یا قوم ، یا ربی : یا ربّ

نکته : جایز است که حرف ندا حذف شود . مثال : ربَّنَا ، إلهی

۲. منادی شبه مضاف: اگر منادی بصورت یک اسم مشتق بیاید که تنوین نصب داشته باشد آن را شبه مضاف می نامند.

منادی شبه مضاف منصوب است .

مثال : یا بصیراً بالعباد ، یا شفیعاً عندَ اللهِ ، یا ناصراً للمظلومینَ ، یا وجیهاً عندَ اللهِ ، یا طاهراً قلبه

۳ . منادی علم : اگر منادی بصورت اسم علم (اسم خاص) باشد آن را منادی علم می نامند .

منادی علم (مبنی بر ضم ، محلا منصوب) است .

مثال : یا فاطمةُ ، زینبُ ، یا یوسفُ ، یا قدسُ ، یا اللهُ

نکته : در قواعد عربی صحیح نیست که « یا » مستقیم بر سر اسمی بیاید که « ال » داشته باشد .

کلمه « الله » تنها کلمه است که با وجود داشتن « ال » می تواند بصورت « یا الله » مورد ندا قرار بگیرد .

نکته : در مورد لفظ جلاله « الله » جایز است یا از اول آن حذف شود و در آخر آن « م » بگیرد . اللهم

۴ . منادی نکره مقصوده : اگر منادی بصورت یک اسم نکره اما معین باشد آن را نکره مقصوده می نامند .

منادی نکره مقصوده (مبنی بر ضم ، محلا منصوب) است .

مثال . یا طالبُ ، یا رجلُ ، یا نساءً ، یا رجالُ ، یا طلابُ

نکته : در قواعد عربی صحیح نیست که یا بر سر اسمی بیاید که « ال » داشته باشد . اگر اسمی را « ال » داشته

باشد بخواهیم مورد ندا قرار دهیم باید بین « یا » و اسم دارای « ال » آنها برای مذکرو آنها برای مؤنث قرار دهیم .

مثال : یا ایها الناسُ ، یا ایها الکافرونَ ، یا ایها الرسولُ ، یا ایها المسلماتُ ، یا ایها النفسُ

یا : حرف ندا ، ائی : منادی ، ها : حرف تنبيه ، الناسُ : تابع ائی (از ائی تبعیت می کند)

نکته : اسم بعد از ائی و ائیة : ۱ . اگر مشتق باشد : صفت

۲ . اگر جامد باشد : عطف بیان

نکته : هر گاه بعد از حرف ندا اسم موصول « من » بیاید منادی نکره مقصوده و محلا منصوب است .

مثال : یا من اسمه دواء و ذکره شفاء ، یا من له الأسماء الحسنی ، یا من تقضى حاجاتنا

أنواع واو :

۱ . حالیه : در جملات حالیه می آید . مثال . جاء الطفل و هو يبکی ، قد أفطرت و أنا صائمٌ

۲ . عاطفه (عطف) مثال . خلق الله السموات والأرض ، يعمل فی السرّ و العلانیة عملاً واحداً

۳ . قسم : جزء حروف جارة (جرّ) می باشد . مثال . والفجر و لیالٍ عشر ، والعصر ، ن و الفلم و ما یسطرون

فعلی که حروف اصلی ریشه فعل دو بار تکرار شده باشد . مانند : مَدَّ « مدد » ، سَرَّ « سرر » حَجَّ « حجج »

صیغه	ضمیر	ماضی	ماضی مجهول	مضارع	مضارع منصوب	مضارع مجزوم	أمر	مضارع مجهول
لِلغَائِبِ	هُوَ	مَدَّ	مَدَّ	يَمَدُّ	لَنْ يَمَدَّ	لَمْ يَمَدَّ		يُمَدُّ
لِلغَائِبِينَ	هُمَا	مَدَّا	مَدَّا	يَمُدَّانِ	لَنْ يَمُدَّا	لَمْ يَمُدَّا		يُمَدَّانِ
لِلغَائِبِينَ	هُمْ	مَدُّوا	مَدُّوا	يَمُدُّونَ	لَنْ يَمُدُّوا	لَمْ يَمُدُّوا		يُمَدُّونَ
لِلغَائِبَةِ	هِيَ	مَدَّتْ	مَدَّتْ	تَمُدُّ	لَنْ تَمُدَّ	لَمْ تَمُدَّ		تَمُدُّ
لِلغَائِبَتَيْنِ	هُمَا	مَدَّتَا	مَدَّتَا	تَمُدَّانِ	لَنْ تَمُدَّا	لَمْ تَمُدَّا		تَمُدَّانِ
لِلغَائِبَاتِ	هُنَّ	مَدَدْنَ	مَدَدْنَ	يَمُدُّنَ	لَنْ يَمُدُّنَ	لَمْ يَمُدُّنَ		يُمُدُّنَ
لِلْمُخَاطَبِ	أَنْتَ	مَدَدْتَ	مَدَدْتَ	تَمُدُّ	لَنْ تَمُدَّ	لَمْ تَمُدَّ	مُدَّ	تَمُدُّ
لِلْمُخَاطَبِينَ	أَنْتُمَا	مَدَدْتُمَا	مَدَدْتُمَا	تَمُدَّانِ	لَنْ تَمُدَّا	لَمْ تَمُدَّا	مُدَّا	تَمُدَّانِ
لِلْمُخَاطَبِينَ	أَنْتُمْ	مَدَدْتُمْ	مَدَدْتُمْ	تَمُدُّونَ	لَنْ تَمُدُّوا	لَمْ تَمُدُّوا	مُدُّوا	تَمُدُّونَ
لِلْمُخَاطَبَةِ	أَنْتِ	مَدَدْتِ	مَدَدْتِ	تَمُدِّينَ	لَنْ تَمُدِّيَ	لَمْ تَمُدِّيَ	مُدِّيَ	تَمُدِّينَ
لِلْمُخَاطَبَتَيْنِ	أَنْتُمَا	مَدَدْتُمَا	مَدَدْتُمَا	تَمُدَّانِ	لَنْ تَمُدَّا	لَمْ تَمُدَّا	مُدَّا	تَمُدَّانِ
لِلْمُخَاطَبَاتِ	أَنْتُنَّ	مَدَدْتُنَّ	مَدَدْتُنَّ	تَمُدُّنَ	لَنْ تَمُدُّنَ	لَمْ تَمُدُّنَ	أَمُدُّنَ	تَمُدُّنَ
لِلْمُتَكَلِّمِ وَحْدَهُ	أَنَا	مَدَدْتُ	مَدَدْتُ	أَمُدُّ	لَنْ أَمُدَّ	لَمْ أَمُدَّ		أَمُدُّ
لِلْمُتَكَلِّمِ مَعَ الْغَيْرِ	نَحْنُ	مَدَدْنَا	مَدَدْنَا	نَمُدُّ	لَنْ نَمُدَّ	لَمْ نَمُدَّ		نَمُدُّ

نکته : فعل های مضاعف در ((امر و مضارع مجزوم)) به جای ساکن فتحه می گیرند .

مثال : رب لا تردَّ حاجتی ، یا طفل ! مَدَّ یدک